

Sentralvenekateter (CVK) – Tunnelert kateter

Innsetting av tunnelert sentralvenekateter er en prosedyre hvor man setter inn et plastrør (kateter) til en stor vene (blodåre) i brysthulen. Slike katetre kan brukes til en rekke ulike formål, blant annet levere ernæring og medisiner over lengre tid, eller filtrere blod.

Hva er fordelene med prosedyren?

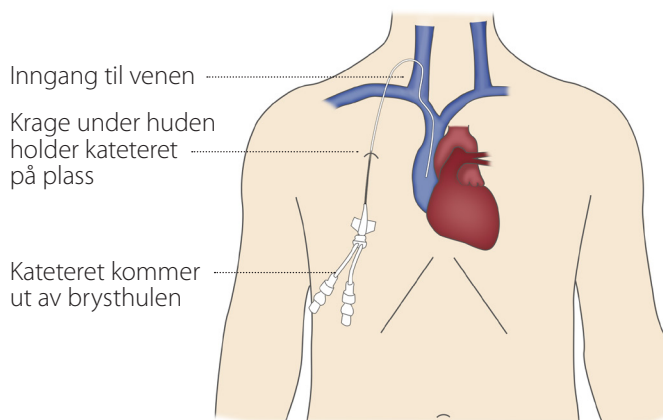
Den største fordel med et tunnelert kateter er at du ikke behøver å stikkes på nytt hver gang man skal injisere medisiner eller ta blod. Kateteret plasseres vanligvis inn i en vene på halsen eller brystkassen, og videre inn i en stor vene midt i brysthulen. Kateteret kan om nødvendig ligge her i lang tid.

Hvilke forberedelser gjøres før behandlingen?

Du kan bli bedt om å faste fra kvelden før prosedyren. Du kan også bli bedt om å slutte å ta noen av medisinene dine i noen dager i forveien. Dette vil bestemmes av legen din.

Prosedyren gjøres vanligvis i våken tilstand med lokalbedøvelse. Noen ganger kan det bli gitt beroligende medisin som gjør at du vil føle deg litt sløv og trøtt. Hos små barn gjøres prosedyren ofte i narkose. Prosedyren tar vanligvis ca. 30-45 minutter. Etter lokalbedøvelsen har begynt å virke, gjør man et lite snitt i huden, og stikker en nål inn til venen (blodåren). Det brukes vanligvis ultralyd for å fremstille blodåren. En ledevaier føres inn til blodåren via nålen. Nålen tas ut, og man fører deretter inn et kateter over ledevaieren. For denne delen av prosedyren brukes ofte et røntgenapparat til gjennomlysning. Drenet på utsiden kan sys fast og/eller festes med teip.

Det finnes forskjellige typer kateter. Noen av de vanligste er Hickman-kateter og Groshong-kateter. Disse katetrene er tunnelerte. Det vil si at de tres under huden et stykke før de går inn i blodåren. I denne sonen under huden kan det sitte en liten «krage» på kateteret, som bidrar til å tette kanalen og at kateteret fester seg slik at det ikke faller ut.

Et tunnelert kateter med krage

Hva er risikoen ved prosedyren?

Det er en liten sjanse for blødning når man lager snitt i huden. Siden kateteret har direkte tilgang til blodbanen, kan det oppstå infeksjon. I meget sjeldne tilfeller kan lungene punkteres og kollapse når man stikker på brystkassen. Dette behandles i så fall med et avlastende rør til brysthulen for å la lungene folde seg ut igjen. Hvis kateteret går tett eller faller ut av posisjon kan dette korrigeres, men dersom dette ikke lykkes må man skifte til et nytt kateter.

Hva kan jeg forvente etter prosedyren?

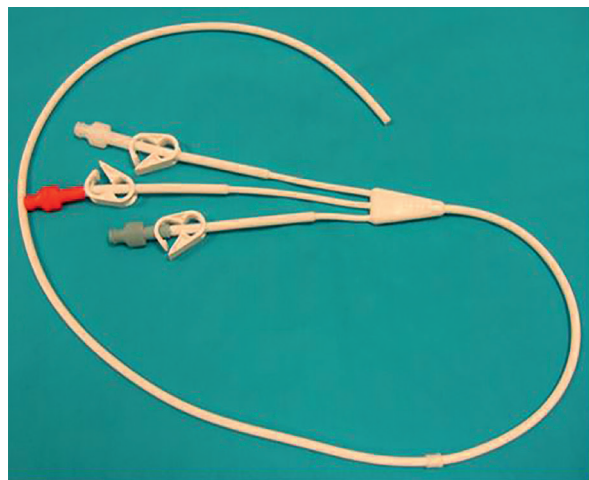
Du vil returneres til avdelingen hvor du hører til, og kateteret kan tas i bruk med det samme. Hvis du ikke har fått noe beroligende medisin, kan du spise og drikke ganske snart. Hvis du har fått narkose er det vanlig å føle seg kvalm, kaste opp eller ha sår hals. Området hvor kateteret er stukket inn kan føles midlertidig ømt.

Hva skal jeg gjøre med bandasjen?

Hva er planen videre?

Dette kommer an på hvilken type bandasje som er brukt. Hvis det er brukt strips, skal disse sitte på i fem dager. Etter dette vil de vanligvis falle av. Hvis det er sydd med ikke-absorberbar tråd må disse fjernes etter 5-7 dager.

Personalet vil gi deg ytterligere informasjon om hvordan huden skal inspiseres og bandasjen fjernes. Dette kan vanligvis gjøres hos fastlegen. Du skal beholde kateteret så lenge du går til behandling. Når drenet skal fjernes gjøres dette med lokalbedøvelse (narkose hos små barn). Det kan oppstå en liten blødning når kateteret fjernes. Dette håndteres av personalet ved å trykke godt på området som blør.

«Et Hickman-kateter»

www.cirse.org/patients

Dette dokumentet inneholder generell medisinsk informasjon. Informasjonen vil ikke kunne erstatte profesjonelle råd, diagnose eller behandling fra legen din.